

Bestuursakkoord

**Voorkomen en bestrijden van geweld
tegen vrouwen, huiselijk geweld en
kindermishandeling in Caribisch
Nederland 2026-2029**

Opzet bestuursakkoord

In dit bestuursakkoord zijn de doelen, acties, samenwerking en afspraken opgenomen om tot bekrachtiging van het Verdrag van Istanbul te komen voor Caribisch Nederland. De afspraken worden concreet uitgewerkt in gezamenlijke werkplannen tussen de openbare lichamen en betrokken ministeries. Deze vormen een onlosmakelijk onderdeel van dit bestuursakkoord.

Met de ondertekening van dit bestuursakkoord maken partijen afspraken, onderschrijven deze en gaan ze ermee akkoord elkaar bestuurlijk te kunnen aanspreken op de naleving van de gemaakte afspraken.

Betrokken partijen

Dit bestuursakkoord wordt ondertekend door de volgende partijen, die zich gezamenlijk inzetten voor de uitvoering van de afspraken:

1. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, handelend als bestuursorgaan, hierna te noemen: 'VWS', te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport, Judith Tielen;
2. Het ministerie van Justitie en Veiligheid, handelend als bestuursorgaan, hierna te noemen: 'JenV', te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Directeur-Generaal Straffen en Beschermen, Eric Bezem, namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, Arno Rutte;
3. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, handelend als bestuursorgaan, hierna te noemen: 'OCW', te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Koen Becking;
4. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, handelend als bestuursorgaan, hierna te noemen: 'SZW', te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Staatssecretaris Participatie en Integratie, Jurgen Nobel;
5. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, handelend als bestuursorgaan, hierna te noemen: 'BZK', te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Eddie van Marum;
6. Het openbaar lichaam Bonaire, waarvan de zetel is gevestigd te Kralendijk, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de gezaghebber, John Soliano;
7. Het openbaar lichaam Sint Eustatius, waarvan de zetel is gevestigd te Oranjestad, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de gezaghebber, Alida Francis;
8. Het openbaar lichaam Saba, waarvan de zetel is gevestigd te The Bottom, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de gezaghebber, Jonathan Johnson.

De openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba gezamenlijk worden hierna genoemd: 'openbare lichamen'.

Preambule

Dit bestuurlijk akkoord is gezamenlijk opgesteld door de Ministeries van VWS, JenV, OCW, SZW en BZK met de openbare lichamen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba om geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling structureel en effectief aan te pakken. Het akkoord bouwt voort op de eerdere bestuursakkoorden 'Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling' (2017/2020 en 2021/2024) en is gestoeld op de gezamenlijke Toekomstvisie Aanpak geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland (hierna: Toekomstvisie). De inzet in het kader van dit bestuursakkoord vormt samen met de benodigde wetgeving de voorwaarden voor de aanvaarding van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul) voor Caribisch Nederland.

Met dit akkoord zijn de hoofddoelen en concrete acties vastgelegd die nodig zijn voor een gezamenlijke en effectieve aanpak van geweld tegen vrouwen (waaronder grensoverschrijdend gedrag), huiselijk geweld en kindermishandeling. De aanpak houdt tevens rekening met geweld dat wordt gepleegd tegen mannen en tegen personen die kwetsbaar zijn vanwege hun seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Dit akkoord geeft richting aan de versterking van de samenwerking en afstemming tussen de partijen, en ondersteunt de verdere professionalisering van de betrokken organisaties. Ook fungeert het akkoord als basis voor monitoring van de voortgang en het zichtbaar maken van resultaten, dat ten goede komt aan de verbetering van beleid en uitvoering.

Met dit akkoord spreken de partijen af zich in te zetten voor een veiliger Caribisch Nederland, door gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor de aanpak van geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling en elkaar actief te informeren en te ondersteunen bij het realiseren van de gestelde doelen.

Verdrag van Istanbul

Op 1 maart 2016 is voor Europees Nederland het Verdrag van Istanbul (hierna: het Verdrag) in werking getreden.¹ Het Verdrag is gericht op het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Het Verdrag is van toepassing op alle vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes en daarnaast worden de partijen aangemoedigd het Verdrag toe te passen op alle slachtoffers van huiselijk geweld. Het Verdrag is een alomvattend verdrag en is gericht op preventie, bescherming, vervolging en beleid. De vastgestelde doestellingen binnen het Verdrag luiden als volgt:

Artikel 1. Doelstellingen van het Verdrag

- **1** De doelstellingen van dit Verdrag zijn:
 - **a.** vrouwen te beschermen tegen alle vormen van geweld en geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld te voorkomen, te vervolgen en uit te bannen;
 - **b.** bij te dragen aan de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen en wezenlijke gelijkheid van vrouwen en mannen te bevorderen, mede door de eigen kracht van vrouwen te versterken;
 - **c.** een allesomvattend kader op te zetten met beleid en maatregelen ter bescherming en ondersteuning van alle slachtoffers van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld;
 - **d.** internationale samenwerking te bevorderen teneinde geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld uit te bannen;
 - **e.** ondersteuning en bijstand te bieden aan organisaties en rechtshandhavende instanties teneinde effectief samen te werken ten behoeve van het aannemen van een integrale aanpak om geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld uit te bannen.
- **2** Teneinde de doeltreffende uitvoering van de bepalingen ervan door de partijen te waarborgen, wordt bij dit Verdrag een specifiek toezichtmechanisme ingesteld.

Het Verdrag trad destijds nog niet in werking voor Caribisch Nederland, omdat Caribisch Nederland nog niet voldeed aan de uit het Verdrag voortvloeiende verplichtingen. Zo ontbrak specifiek beleid ten aanzien van de aanpak van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Ook was het nodig om te investeren in voorlichting, deskundigheidsbevordering ten behoeve van signalering, interventiemogelijkheden en opvangvoorzieningen voor slachtoffers. Daarnaast is er voor Caribisch Nederland aanvullende wetgeving nodig ter uitvoering van het Verdrag.

De wens van de openbare lichamen en de ministeries om toe te werken naar de aanvaarding van het Verdrag voor Caribisch Nederland sluit aan bij de motie van het lid Ceder (CU) van 6 juli 2021 waarin de regering wordt opgeroepen om "alles in het werk te stellen om het Istanbulverdrag zo snel mogelijk te bekrachtigen voor Caribisch Nederland."² GREVIO – de instantie die toeziet op de uitvoering van het Verdrag – heeft in haar evaluatierapport van 20 januari 2020 tevens toegejuicht dat er in Caribisch Nederland stappen zijn gezet die nodig zijn voor de medegelding van het Verdrag in Caribisch Nederland.³ Het bestuursakkoord en de bijbehorende maatregelen (waaronder de benodigde wetgeving) moeten leiden tot de aanvaarding van dit Verdrag voor Caribisch Nederland.

¹ Het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld is algemeen bekend als het Verdrag van Istanbul. Het is een [mensenrechtenverdrag](#) van de [Raad van Europa](#) (RvE) tegen [geweld tegen vrouwen](#) en [huiselijk geweld](#).

² Kamerstukken II 2020/21, [31 839, nr. 799](#).

³ GREVIO's evaluatierapport inzake wettelijke en andere maatregelen om uitvoering te geven aan de bepalingen van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (het Verdrag van Istanbul), 2019

Terugblik aanpak huiselijk geweld Caribisch Nederland

In de bestuursakkoorden van 2017-2020 en 2021-2024 zijn er diverse stappen gezet die nodig zijn voor de aanvaarding van het Verdrag voor Caribisch Nederland. Zo zijn er op de drie eilanden advies- en meldpunten en vrouwenopvangen opgezet, zijn er diverse trainingen voor professionals gegeven zoals de training aandachtsfunctionarissen en zijn er diverse bewustwordingscampagnes over huiselijk geweld en kindermishandeling uitgevoerd door de openbare lichamen en door de ministeries van VWS en JenV.

Om te voldoen aan de wetgeving die samenhangt met het Verdrag is per 1 januari 2025 het Besluit maatschappelijke ondersteuning en bestrijding huiselijk geweld en kindermishandeling BES (hierna: het Besluit MO/HGKM BES) in werking getreden. In dit Besluit MO/HGKM BES zijn de begripsbepalingen van huiselijk geweld, kindermishandeling en huiselijke kring (artikel 3), recht op opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld (art. 23), de juridische taken van de advies- en meldpunten (artikel 26) en de verplichte beschermingscode vastgelegd (art. 27). In Verzamelwet gegevensverwerking VWS I⁴, tevens in werking getreden per 1 januari 2025, de verwerking van bijzondere persoonsgegevens door de advies- en meldpunten (art. 26) en het meldrecht voor professionals vastgelegd (art. 28).⁵ Hiermee zijn diverse stappen gezet richting de aanvaarding van het Verdrag. Ter voorbereiding van deze aanvaarding en voor de vertaling van de Wet seksuele misdrijven in de Caribische wetgeving onderzoekt het ministerie van Justitie en Veiligheid welke verdere nieuwe wetgeving en wetswijziging nodig is en wat de impact daarvan zal zijn op de werkwijze van de betrokken uitvoeringsorganisaties. Hiermee zijn en worden diverse stappen gezet die nodig zijn voor de aanvaarding van het Verdrag van Istanbul voor Caribisch Nederland.

In 2024 is er door de Universiteit Leiden, in samenwerking met Unicef en de Universiteit van Curaçao, onderzoek uitgevoerd naar familierelaties, huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland. Daaruit blijkt dat huiselijk geweld en kindermishandeling hardnekkige problemen zijn op Bonaire, Saba en Sint Eustatius, die nauw zijn verbonden met de armoede- en huisvestingsproblematiek op de eilanden. De adviezen vanuit het rapport zijn meegenomen in de doelen en de acties waar dit bestuursakkoord op ziet.

Sinds 2019 zijn er vijf conferenties van het 'No Mas No More'-samenwerkingsverband⁶ georganiseerd, gericht op de versterking van de gezamenlijke aanpak van geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling. Tijdens de conferentie van juni 2025 op Sint Maarten hebben de eilanden gezamenlijk gewerkt aan actieplannen. Hierin zijn concrete acties beschreven die bijdragen aan de implementatie en voorbereiding op de aanvaarding van Istanbul voor Caribisch Nederland. De acties die door de openbare lichamen zijn opgesteld, zijn vervolgens geïntegreerd in de acties die in dit bestuursakkoord zijn opgenomen.

⁴ wetten.nl - Regeling - Verzamelwet gegevensverwerking VWS I - BWBR0050317

⁵ De in deze tekst genoemde artikelen verwijzen naar bepalingen uit het Verdrag van Istanbul.

⁶ De samenwerking tussen Bonaire, Saba, Sint Eustatius, Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Europees Nederland.

Toekomstvisie aanpak geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling

De openbare lichamen zijn samen met de ministeries van VWS, JenV, OCW, SZW en BZK tot een gezamenlijke Toekomstvisie gekomen. Bij de ontwikkeling van de Toekomstvisie is gekozen voor een brede, interdepartementale aanpak, zodat de gezamenlijke kennis, ervaring en verantwoordelijkheden van de betrokken ministeries gebundeld worden voor een gezamenlijk gedragen visie. Tevens is ervoor gekozen om ook specifiek aandacht te hebben voor de aanpak van geweld tegen vrouwen, zoals is vereist voor de implementatie van het Verdrag van Istanbul.

De Toekomstvisie richt zich op:

1. Alle vormen van geweld binnen de huiselijke kring, waarbij slachtoffers vrouw, man, kind of volwassene kunnen zijn;
2. Alle vormen van geweld gepleegd tegen vrouwen, omdat ze een vrouw zijn of geweld dat vrouwen buitenproportioneel treft zowel binnen als buiten de huiselijke kring. Grensoverschrijdend gedrag valt hier ook onder.
3. Kindermishandeling, met specifieke aandacht voor de bescherming van kinderen tegen alle vormen van lichamelijk, seksueel en psychisch geweld, zowel binnen als buiten de huiselijke kring (dus bijvoorbeeld ook op school, in een opvanglocatie of door een hulpverlener).

Daarbij wordt aangesloten op de definities zoals vastgelegd in het Besluit MO/HGKM BES en de definities van gender en gendergerelateerd geweld tegen vrouwen uit het Verdrag van Istanbul.

De Toekomstvisie benadrukt het belang om als ministeries, openbare lichamen en betrokken uitvoeringsorganisaties goed samen te werken om te komen tot een samenleving waarin geweld wordt voorkomen, slachtoffers passende bescherming en ondersteuning ontvangen en plegers op de juiste manier worden aangepakt. Hiermee vormt de Toekomstvisie een gezamenlijke richting voor de beleidsmatige aanpak en aanvaarding van het Verdrag van Istanbul voor Caribisch Nederland.

De Toekomstvisie luidt als volgt:

Geweld tegen vrouwen (inclusief seksueel grensoverschrijdend gedrag), huiselijk geweld en kindermishandeling in al zijn vormen, met en zonder fatale afloop, dienen te worden voorkomen en te worden bestreden. Dit bereiken we door het bevorderen van gendergelijkheid, het tegengaan van schadelijke gendernormen, het werken aan gezonde relaties en wederzijds respect, het geweldloos oplossen van conflicten en bestrijden van pleeggedrag, het stimuleren van vroegsignalering, het beter beschikbaar maken van adequate zorg- en hulpverlening voor zowel slachtoffers, plegers als andere betrokkenen, het bevorderen van de inzet van de juiste civielrechtelijke, bestuursrechtelijke en strafrechtelijke interventies en door de verdere versterking van multidisciplinaire samenwerking. Het voorkomen van geweld, het waarborgen van de veiligheid van slachtoffers, een adequate aanpak van plegers en maatschappelijke en bestuurlijke betrokkenheid staan hierbij centraal.

Doelstelling

Het doel van het bestuursakkoord is om verder invulling te geven aan de verplichtingen die voortkomen uit het Verdrag zodat overgegaan kan worden tot aanvaarding van het Verdrag voor Caribisch Nederland. Op basis van de gezamenlijke Toekomstvisie en van wat nodig is om over te gaan tot deze aanvaarding, komen de ministeries van VWS, JenV, OCW, SZW en BZK met de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba in 2026-2029 overeen zich in te zetten op de volgende hoofddoelen:

- **Wegnemen van grondoorzaken van geweld door het bevorderen van gendergelijkheid en het versterken van veerkracht van ouders (primaire preventie);** Om geweld tegen vrouwen en meiden te bestrijden moeten we oog hebben voor de grondoorzaken. Traditionele gendernormen, structurele genderongelijkheid en een patriarchale cultuur vormen een belangrijk deel van deze grondoorzaken. De verwachtingen over mannelijkheid en vrouwelijkheid die hieruit voortkomen kunnen leiden tot afhankelijkheden, ongelijke machtsverhoudingen, geweld en moord. Primaire preventie moet zich richten op aanwezige vooroordelen, gewoonten, tradities en andere praktijken gebaseerd op het idee dat vrouwen inferieur zouden zijn of op stereotype rollen van vrouwen en mannen. Hiervoor is bewustwording van schadelijke normen die kunnen leiden tot geweld, het veranderen van deze normen naar gezonde en gelijkwaardige normen, het werken aan gezonde relaties en aan geweldloze conflicthantering nodig. De basis voor gelijkwaardige relaties en geweldloos gedrag wordt al in de opvoeding gelegd, waardoor ook goede preventieve educatie aan (aanstaande) ouders is een belangrijke voorwaarde om zowel geweld tegen vrouwen als kindermishandeling te voorkomen.
- **Versterken van zelfbeschikking en financiële onafhankelijkheid;** Het bevorderen van zelfbeschikking en economische zelfstandigheid van vrouwen is essentieel voor hun veiligheid. Het Verdrag van Istanbul benadrukt dat financiële onafhankelijkheid slachtoffers helpt om een gewelddadige situatie te verlaten en hun leven opnieuw op te bouwen. Vrouwen dienen toegang tot werk, sociale zekerheid en schuldhulpverlening te hebben. Voor vrouwen die migreren vanwege het werk van hun partner kunnen taalbeheersing, een beperkt sociaal netwerk en geringe arbeidsdeelname extra belemmeringen vormen.
- **Vergroten van kennis en bewustwording in de samenleving;** In geval van (dreigend) geweld of grensoverschrijdend gedrag is het belangrijk dat slachtoffers, plegers en mensen uit hun directe omgeving (omstanders) aan de bel durven te trekken en actie nemen om te voorkomen dat geweld plaatsvindt of dat het geweld voortduurt of escaleert. Het is belangrijk dat iedereen in de samenleving signalen kan herkennen, slachtoffers op de juiste manier kan ondersteunen en pleeggedrag kan herkennen. Hiermee kan iedereen een belangrijke rol spelen in het doorbreken van de geweldsspiraal. Burgers moeten daarom goed worden geïnformeerd over signalen en vormen van geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling en over de mogelijke handelingsopties. Het vergroten van kennis en handelingsmogelijkheden bij burgers helpt signalen te herkennen en slachtoffers beter te ondersteunen. Daarbij is het versterken van sociale netwerken en het doorbreken van taboes essentieel om een veilige en steunende samenleving te creëren.

- **Beter herkennen van signalen en opvolgen door professionals;** Vroegtijdige herkenning van huiselijk geweld en kindermishandeling door professionals is cruciaal voor de veiligheid van gezinnen, vrouwen en kinderen. De beschermingscode en advies- en meldpunten ondersteunen professionals bij het signaleren, melden en opvolgen van vermoedens van geweld. Om handelingsverlegenheid te verminderen is versterking van kennis, samenwerking en capaciteit van professionals noodzakelijk. Ook bij het Korps Politie Caribisch Nederland (hierna: KPCN) is kennis en bewustwording over geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling van belang, zodat signalen die het KPCN ontvangt (ter plaatse of naar aanleiding van een melding of aangifte) goed worden opgepakt.
- **De juiste zorg, hulpverlening en interventies door betere veiligheids- en risicotaxatie, samenwerking en professionalisering;** Slachtoffers van geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld, kindermishandeling (inclusief seksueel grensoverschrijdend gedrag) moeten direct passende zorg, ondersteuning en bescherming ontvangen, terwijl ook plegers de juiste hulp en interventies moeten krijgen. Voor effectieve hulpverlening is een goede beoordeling van de veiligheid en risico's essentieel, op basis van gevalideerde taxatie-instrumenten. Dit vraagt om nauwe samenwerking en goede afstemming tussen hulpverlening, politie, justitie en andere maatschappelijke organisaties, zowel in de uitvoering als op bestuurlijk niveau. Organisaties dienen te werken volgens kwaliteitskaders, met goed opgeleide professionals en wetenschappelijk onderbouwde interventies die periodiek geëvalueerd worden. Het is van belang dat de juiste hulpverlening en interventies zo vroegtijdig mogelijk worden ingezet om geweld duurzaam te beëindigen, zowel in vrijwillig, strafrechtelijk, civielrechtelijk als bestuursrechtelijk kader. Het is tevens essentieel dat professionals zich bewust zijn hoe hun eigen ervaringen en dat zij bij de uitvoering van hun werkzaamheden rekening houden met genderdynamieken.
- **Meer (wetenschappelijk en statistisch) inzicht in problemen en aanpak** Wetenschappelijk onderzoek en structurele dataverzameling zijn essentieel voor het verbeteren van de aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en geweld tegen vrouwen in Caribisch Nederland. Dit biedt inzicht in de aard en omvang van de problematiek en legt een basis voor beter beleid en gerichte interventies. Artikel 11 van het Verdrag van Istanbul verplicht tot systematische gegevensverzameling en monitoring.

Doelen en acties

Deze hoofddoelen zijn uitgewerkt in de volgende acties waar de ministeries en openbare lichamen zich de komende vier jaren aan committeren. Daarmee wordt een integrale aanpak vastgelegd, waarin preventie, vergroten van kennis, kwaliteitsverbetering, bescherming, plegeraangepak en kennisontwikkeling centraal staan.

Het wegnemen van grondoorzaken van geweld door het bevorderen van gendergelijkheid en versterken van veerkracht van ouders (primaire preventie)

- Bewustwordingsactiviteiten, workshops, platforms en support groups

Het ministerie van OCW ontwikkelt in samenwerking met de openbare lichamen, maatschappelijke actoren en communicatie-experts bewustwordingsmaterialen en -activiteiten (bijvoorbeeld video's, posters, krantenartikelen, radiofragmenten en socialmediaposts) om personen in Caribisch Nederland op brede schaal bewust te maken van (on)gewenste omgangsvormen en schadelijke opvattingen en gedragspatronen. De bewustwording richt zich zowel op het ongewenste gedrag als op de schadelijke gevolgen daarvan en wordt gekoppeld aan positieve voorbeelden van gewenste omgangsvormen, opvattingen en gedragspatronen die niet schadelijk zijn. Hierbij wordt gebruikgemaakt van positieve rolmodellen. Deze fase van bewustwording is belangrijk om mensen kennis en inzicht te geven, maar communicatie alleen is niet voldoende om gedragsverandering te realiseren. Daarom worden daarnaast interactieve activiteiten zoals workshops, platforms en supportgroups georganiseerd. Deze richten zich onder meer op het bespreekbaar maken van wensen en grenzen, (on)gewenste omgangsvormen, schadelijke opvattingen en sociale en culturele gedragspatronen die kunnen leiden tot geweld. Er wordt gewerkt aan sociale en culturele gedragspatronen die bijdragen aan respectvolle en geweldloze omgang, en gezonde relaties. De combinatie van brede bewustwording via communicatie en gerichte interactieve activiteiten is essentieel om bewustzijn om te zetten in daadwerkelijk gedrag dat bijdraagt aan een cultuur van gelijkwaardigheid en respect. De activiteiten richten zich zowel op potentiële slachtoffers en daders als op omstanders. Omstanders worden gestimuleerd om signalen van ongewenste omgangsvormen en schadelijke opvattingen te herkennen en hierover advies in te winnen. Daarnaast spelen de activiteiten expliciet in op het betrekken van jongens en mannen als bondgenoten in de preventie van gendergerelateerd geweld tegen vrouwen. Hierbij wordt aandacht besteed aan het bespreekbaar maken van mannelijke rolpatronen, het doorbreken van stereotype verwachtingen en het stimuleren van positieve vormen van mannelijkheid. In de uitvoering wordt rekening gehouden met de specifieke sociaal-culturele context en schaal van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

De uitvoering van bovenstaande activiteiten wordt via een subsidie van het ministerie van OCW uitbesteed aan een externe partij met de benodigde expertise, bij voorkeur een partij uit de Caribische regio die inhoudelijk en cultureel geworteld is in de context van Caribische eilanden. Deze partij voert de activiteiten uit in nauwe samenwerking met lokale personen en organisaties op Bonaire, Sint Eustatius en Saba, die het gezicht vormen van de activiteiten. Door hun actieve betrokkenheid wordt de herkenbaarheid en acceptatie binnen de gemeenschap vergroot, terwijl de externe partij tegelijkertijd de deskundigheid van de betrokkenen versterkt en de benodigde expertise op de eilanden borgt. Het ministerie van OCW en de openbare lichamen verkennen samen welke partijen in de Caribische regio hiervoor geschikt zouden kunnen zijn. De subsidie wordt vervolgens toegekend op basis van een plan van aanpak van een externe partij, dat gezamenlijk door OCW en de openbare lichamen wordt beoordeeld. De openbare lichamen zijn tevens actief betrokken bij het monitoren van de voortgang en ondersteunen de externe partij waar nodig bij het verbinden met lokale actoren en initiatieven. De aanpak wordt eerst uitgevoerd als een pilot voor een periode van twee jaar.

Versterken van zelfbeschikking en financiële onafhankelijkheid

- Bieden van (financiële) ondersteuning vanuit de sociale zekerheid, schuldhulpverlening en arbeidsbemiddeling.

Het ministerie van SZW biedt financiële ondersteuning aan vrouwen die niet rondkomen en recht hebben op sociale zekerheid. In samenwerking met de openbare lichamen wordt gewerkt aan schuldhulpverlening voor mensen die financiële problemen hebben. De openbare lichamen hebben specifiek aandacht voor vrouwen als het gaat om arbeidsbemiddeling, ook voor vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Vergroten van kennis en bewustwording in de samenleving

- Publiekscampagne ontwikkelen en uitvoeren

Het ministerie van VWS ontwikkelt in samenwerking met de ministeries OCW en JenV en de openbare lichamen (inclusief Sentro Akseso) een meerjarige bewustwordingscampagne gericht op het tegengaan van geweld binnen familie- en gezinsverband, waarin duidelijk wordt gemaakt dat geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling onacceptabel is, ongeacht cultuur of traditie. Hiervoor wordt de al opgestelde campagne van 'Safe Together, Strong Together' ingezet als basis.

- Trainingen voor sleutelfiguren en gemeenschapsleiders

De openbare lichamen organiseren trainingen voor wijkcoaches, kerkleiders en andere sleutelfiguren om signalen van geweld te herkennen en bespreekbaar te maken.

- Omstandertraining ('bystander intervention') aanbieden

Het ministerie van VWS ontwikkelt in samenwerking met het ministerie van JenV en de openbare lichamen voorlichtingsmateriaal en een training voor burgers en professionals waarin zij leren hoe zij veilig en effectief kunnen ingrijpen of hulp kunnen inschakelen bij vermoedens van geweld. Hierbij wordt gekeken of er bruikbare informatie zit in de omstandertrainingen die SZW tijdens de duur van het Nationale Actieprogramma aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld' (hierna: NAP) aanbiedt via sociale partners.

- Versterken van sociale netwerken en gemeenschapsinitiatieven

De openbare lichamen organiseren buurt- en gemeenschapsprojecten die sociale cohesie bevorderen en waarbinnen thema's zoals veiligheid, hulpvragen en signaleren van geweld een plek krijgen. Hierbij vervullen zij een centrale rol in het initiëren, coördineren en toegankelijk maken van deze activiteiten voor alle burgers.

- Jaarlijkse themaweken en dialoogbijeenkomsten organiseren

De openbare lichamen organiseren jaarlijks een 'Week tegen Geweld' waarin aandacht wordt besteed aan de impact van geweld, verhalen van slachtoffers gedeeld worden en rondetafelgesprekken plaatsvinden. Daarnaast organiseren zij ook op andere momenten in het jaar bijeenkomsten voor inwoners om kennis en bewustzijn te vergroten over huiselijk geweld, geweld tegen vrouwen en kindermishandeling.

- Het beschikbaar maken van toegankelijke informatie van grensoverschrijdend gedrag

Het ministerie van SZW werkt in de samenwerking met het ministerie van VWS en openbare lichamen aan het beschikbaar stellen van toegankelijke informatie over grensoverschrijdend geweld ten aanzien van de omgangs- en werkcultuur, met begripsbepalingen die passen in de lokale context.

Beter herkennen van signalen en opvolgen door professionals

- Implementatie en jaarlijkse toetsing kwaliteitskaders advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (hierna: AMHK)
De openbare lichamen stellen met het AMHK een kwaliteitscriteria op waarin voor het AMHK kwaliteitskaders worden vastgelegd die meerjarig wordt geëvalueerd op deskundigheid, betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid van de dienstverlening. Het ministerie van VWS faciliteert dit traject.
- Communicatieplan voor zichtbaarheid AMHK
In samenhang met de campagne 'Safe Together, Strong Together' werken de openbare lichamen, Sentro Akse en het ministerie van VWS samen aan het opstellen van een communicatieplan om het AMHK zichtbaarder te maken bij de doelgroep, inclusief informatiecampaagnes op radio, social media e.a.
- Scholing voor professionals
De openbare lichamen organiseren jaarlijkse trainingen en scholingsprogramma's voor AMHK-medewerkers en professionals aan de hand van hun behoeftes. De ministeries van VWS, JenV en OCW organiseren eiland overstijgende trainingen aan professionals in de zorg, jeugd, politie, onderwijs en kinderopvang in het kader van herkennen en handelen bij signalen van (partner)geweld. De trainingen worden in overleg met de openbare lichamen en ketenpartners afgestemd op de context en praktijk van Caribisch Nederland.
- Opzetten kenniscentrum voor professionals
Het ministerie van VWS ontwikkelt een toegankelijk online kenniscentrum voor professionals waar e-learning modules om hun kennis over signalen en het handelen bij vermoedens van geweld beschikbaar zijn. Daarnaast wordt het kenniscentrum ingericht als digitale bibliotheek met actuele publicaties vanuit het gehele Koninkrijk.
- Benoemen en trainen van aandachtsfunctionarissen geweld en mishandeling
De openbare lichamen stimuleren samen met het ministerie van VWS organisaties om binnen hun teams een of meerdere aandachtsfunctionarissen aan te stellen die extra geschoold zijn in het thema en collega's ondersteunen bij signalering en melding en handelen volgens de Beschermingscode.
- Intervisie en reflectiebijeenkomsten stimuleren binnen organisaties
De openbare lichamen motiveren samen met het ministerie van VWS organisaties in zorg, onderwijs en hulpverlening om regelmatig intervisie- en reflectiebijeenkomsten te organiseren over dilemma's in de aanpak van geweld en mishandeling.
- Inzet ervaringsdeskundigen
De ministeries van VWS en JenV ontwikkelen samen met de openbare lichamen trainingsmogelijkheden voor ervaringsdeskundigen zodat zij hun kennis en ervaring op een professionele manier kunnen inzetten ter ondersteuning van preventie, hulpverlening en beleid binnen organisaties.
- Versterking en deskundigheidsbevordering KPCN
Het ministerie van JenV werkt samen met het KPCN aan deskundigheidsbevordering bij het KPCN om meldingen en aangiften over geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling beter te kunnen behandelen. Daartoe wordt het KPCN tijdelijk versterkt.
- Samenwerking KPCN en AMHK
Het ministerie van JenV, het ministerie van VWS en de openbare lichamen bevorderen de samenwerking tussen het KPCN en de advies- en meldpunten, zodat door goede informatie-uitwisseling de juiste interventies worden ingezet om het geweld te stoppen.

De juiste zorg, hulpverlening en interventies door betere veiligheids- en risicotaxatie, samenwerking en professionalisering;

○ Ontwikkeling visie gefaseerd samenwerking Caribisch Nederland

Het ministerie van JenV, het ministerie van VWS en de openbare lichamen stellen op basis van een ontwikkelde visie een multidisciplinaire samenwerking op die op de Caribische context is geschoeid waarin samenwerkingsafspraken gemaakt worden tussen AMHK, zorgpartners, KPCN en justitieorganisaties en waarin verantwoordelijkheden en werkwijzen bij en na meldingen duidelijk zijn vastgelegd. De openbare lichamen en Sentro Akseso organiseren periodieke casusoverleggen tussen organisaties en het AMHK, ter evaluatie van de onderlinge samenwerking en aanpak.

De inmiddels vastgelegde samenwerkingsafspraken tussen OM BES, KPCN en SRCN (Stichting Reclassering Caribisch Nederland) zullen als basis dienen voor jaarlijkse gesprekken met de strafrechtketen over de voortgang van de strafrechtelijke aanpak, geïnitieerd door het ministerie van JenV.

○ Verbetering van de veiligheids- en risicotaxatie in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

In opdracht van het ministerie van JenV zal samen met het ministerie van VWS en de betrokken partnerorganisaties in Caribisch Nederland worden gewerkt aan verbetering van de veiligheids- en risicotaxatie, die wordt ingezet bij vermoedens of signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

○ Verkennen van de haalbaarheid en behoefte aan een advies- en meldpunt voor integriteitsschendingen binnen de sportsector.

Het ministerie van VWS onderzoekt in samenwerking met de openbare lichamen hoe Caribisch Nederland zich verhoudt tot de Wet integere sport (in voorbereiding) en welke (preventieve) maatregelen haalbaar en passend zijn binnen de context van de BES-eilanden om de sport sociaal veiliger te maken en integriteitsschendingen tegen te gaan.

○ Tijdelijk huisverbod

Het ministerie van JenV werkt samen met het ministerie van VWS, de openbare lichamen en de betrokken organisaties aan de hand van het reeds opgestelde werkproces tijdelijk huisverbod verder aan organisatie-toegespitste draaiboeken en gezamenlijke werkafspraken en implementatie van het tijdelijk huisverbod in Caribisch Nederland (op basis van een wettelijk kader dat ten behoeve van de aanvaarding van het Verdrag van Istanbul wordt voorbereid).

○ Verkennen van de haalbaarheid en behoefte aan een Centrum Seksueel Geweld (CSG) voor Caribisch Nederland.

Het ministerie van VWS onderzoekt in samenwerking het ministerie van JenV, de openbare lichamen en Sentro Akseso in hoeverre de oprichting van een CSG haalbaar en passend is binnen de context van de BES-eilanden. Hierbij worden de specifieke behoeften, bestaande voorzieningen, mogelijke samenwerkingsvormen en benodigde expertise in kaart gebracht. Op basis van de bevindingen wordt in overleg met de betrokken partijen bepaald of, en in welke vorm, een CSG kan worden ingevoerd.

○ Opzetten van een inter(ei)landelijke opvangvoorziening voor slachtoffers van huiselijk geweld

Het ministerie van VWS stelt een projectleider aan die verantwoordelijk is voor het ontwikkelen van een gedetailleerd implementatieplan voor een inter(ei)landelijke opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld (met mogelijk ook kinderen). Dit plan bevat afspraken over de samenwerking en logistiek tussen de eilanden, kwaliteitsnormen voor opvang en begeleiding, procedures voor doorverwijzing, en de benodigde infrastructuur.

- Tweejaarlijkse conferentie 'No Mas No More' organiseren
Het ministerie van VWS organiseert in samenwerking met de werkgroep van No Mas No More tweejaarlijks een conferentie op de eilanden waar professionals, ketenpartners en beleidsmakers samenkomen om kennis te delen en actuele ontwikkelingen te bespreken.

Meer (wetenschappelijk en statistisch) inzicht in problemen en aanpak

- Opzetten datamonitor geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling
De ministeries van VWS en JenV ontwikkelen samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), de openbare lichamen een structurele datamonitor met beleidsinformatie, op basis van gegevens van onder meer het AMHK, politie, justitieorganisaties, ziekenhuizen en hulporganisaties over aard, omvang en kenmerken van huiselijk geweld, kindermishandeling en geweld tegen vrouwen.
- Ontwikkelen eenduidige definities met strafrechtketenpartners
Het ministerie van JenV werkt samen met de strafrechtketenpartners op basis van (een) eenduidige definitie(s) van (vormen van) huiselijk geweld en kindermishandeling (relationeel geweld) aan consistente registratie, ten behoeve van een duurzame monitoring van de strafrechtelijke aanpak van relationeel geweld in Caribisch Nederland.
- Trainingsprogramma voor dataverzameling en monitoring voor lokale organisaties
In opdracht van de ministeries van VWS en JenV wordt een trainingsprogramma ontwikkeld voor professionals van het AMHK, KPCN en hulporganisaties voor het uniform registreren van geweldssituaties.
- Opstellen en uitvoeren van een meerjarige onderzoeksagenda rondom geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling
Het ministerie van VWS ontwikkelt samen met (lokale) partijen en kennisinstituten een onderzoeksagenda die aansluit bij de specifieke behoeften en vragen van Caribisch Nederland.
- Onderzoek seksueel geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag in Caribisch Nederland
Het ministerie van VWS start een onderzoek naar de aard, omgang, kenmerken en achterliggende factoren van seksueel geweld en seksueel grensoverschrijdend geweld in Caribisch Nederland.
- Vervolg 0-meting onderzoek
Het ministerie van VWS voert een vervolgmeting uit op 0-meting van Universiteit Leiden om ontwikkelingen te monitoren en de effectiviteit van interventies te evalueren.
- Kennisuitwisseling met kleine Europese landen
Het ministerie van VWS start met kleine Europese landen zoals Malta, Cyprus en Liechtenstein, San Marino een samenwerking op om kennis en methoden te delen rondom dataverzameling, monitoring en het implementeren van het Verdrag van Istanbul.

Samenwerking en verantwoordelijkheidsverdeling

De ministeries en openbare lichamen dragen gezamenlijk het commitment en de verantwoordelijkheid om toe te werken naar de aanvaarding van het Verdrag van Istanbul voor Caribisch Nederland. De in het bestuursakkoord geformuleerde acties zijn verdeeld over deze partijen, waarbij ieder verantwoordelijk is voor de uitvoering van haar eigen taken. Daarnaast zijn er acties die gezamenlijk worden gerealiseerd. De uitvoering vindt plaats in onderlinge afstemming en samenwerking, om zo de coherentie en effectiviteit van het beleid te bevorderen. Elke partij neemt de verantwoordelijkheid om actief en zelfstandig invulling te geven aan haar rol binnen de gezamenlijke ambitie. Eigen initiatief en proactief handelen zijn daarbij essentieel om de doelstellingen tijdig en adequaat te realiseren.

Werkafspraken en financiering

De prioriteiten worden door de betrokken ministeries en de openbare lichamen gezamenlijk verder uitgewerkt, in lijn met de hierboven beschreven verantwoordelijkheidsverdeling. Daarbij worden per prioriteit afspraken gemaakt over doelen, acties en verantwoordelijkheden. Wanneer de openbare lichamen middelen aanvragen voor de uitvoering van activiteiten, gebeurt dit via gezamenlijk afgestemde voorstellen die aansluiten bij de overeengekomen prioriteiten. Deze voorstellen worden ter beoordeling en, waar mogelijk, financiering aan de betrokken ministeries voorgelegd.

De ministeries en de openbare lichamen zullen de uitvoeringsorganisaties die onder hun verantwoordelijkheid vallen en andere samenwerkingspartners betrekken bij de opstelling van de werkafspraken.

Om de door de openbare lichamen aangevraagde middelen effectief in te zetten, wordt gewerkt met een duidelijke onderbouwing van de kosten, afgestemd op de feitelijke behoeften en uitvoeringscapaciteit. Zo wordt het risico op onderbesteding beperkt en worden de beschikbare middelen optimaal benut. De openbare lichamen rapporteren tussentijds over de voortgang en jaarlijks over de besteding van middelen en behaalde resultaten, inclusief een financiële bijlage. Dit zorgt voor transparantie en biedt ruimte om tijdig bij te sturen.

Overlegstructuur en monitoring werkafspraken

Er wordt een ambtelijke werkgroep met de betrokken ministeries en de openbare lichamen ingesteld, onder voorzitterschap van VWS. Deze werkgroep zal iedere zes weken bijeenkomen om gezamenlijk de voortgang van de werkplannen en relevante ontwikkelingen te bespreken, zodat een gedeeld inzicht ontstaat in de stand van zaken, knelpunten en benodigde vervolgstappen. Ter aanvulling hierop zal het ministerie van VWS maandelijks één-op-één voortgangsgesprekken voeren met elk openbaar lichaam om tijdig knelpunten te signaleren, mogelijke oplossingen te bespreken en de uitvoering te monitoren op de gezamenlijke opgestelde werkafspraken. De ministeries en de openbare lichamen zijn daarnaast zelf verantwoordelijk voor het voorzitterschap en de voortgang van werkgroepen die betrekking hebben op hun eigen projecten of acties.

Er wordt tevens een netwerkgroep Bestuursakkoord ingericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de betrokken ministeries, de openbare lichamen en uitvoeringspartners. Deze netwerkgroep heeft als doel om de samenwerking tussen de ministeries, de openbare lichamen en uitvoeringsorganisaties te versterken en de samenhang tussen de verschillende acties en opdrachten ondersteunen.

Aanvaarding van het Verdrag van Istanbul voor Caribisch Nederland

Het bestuursakkoord is een belangrijke stap richting de beoogde aanvaarding van het Verdrag van Istanbul in 2027. In dit akkoord zijn concrete maatregelen vastgelegd die bijdragen aan het voldoen van de eisen van het Verdrag. Ook wordt gewerkt aan de aanvullende uitvoeringswetgeving die vereist is voor de formele bekrachtiging.

De doelen en acties in dit bestuursakkoord zijn direct verbonden met de beleidskeuzes die voortvloeien uit het Verdrag. Dit zorgt voor een samenhangend en meerjarig beleid ter bestrijding van geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld en kindermishandeling. De beleidscoördinatie ligt bij het ministerie van VWS in nauwe samenwerking met andere betrokken ministeries en de openbare lichamen.

Het proces voor aanvaarding van het Verdrag start zodra de benodigde uitvoeringswetgeving in werking treedt. Daarna zal het ministerie van VWS het ministerie van Buitenlandse Zaken verzoeken de akte op te stellen voor de depositaris in Straatsburg, waarmee het Verdrag, dat nu al voor Europees Nederland geldt, ook wordt bekrachtigd voor Caribisch Nederland. Conform artikel 77, tweede lid, van het Verdrag treedt het vervolgens in werking op de eerste dag van de maand die volgt op drie maanden na ontvangst van de akte door de depositaris.

Na de aanvaarding van het Verdrag zal Caribisch Nederland gemonitord worden door GREVIO, het onafhankelijke toezichtsorgaan van het Verdrag. Deze evaluatie geeft inzicht in de stand van zaken en kan leiden tot aanvullende aanbevelingen specifiek voor Caribisch Nederland. Bij het opstellen van toekomstige werkplannen wordt hiermee rekening gehouden. Daarnaast wordt onderzocht op welke wijze Caribisch Nederland binnen het Committee of the Parties wordt vertegenwoordigd, zodat ook op dit niveau ervaringen kunnen worden gedeeld en inbreng kan worden geleverd voor de gezamenlijke uitvoering van het Verdrag.

Ondertekening

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Datum:

Judith Tielen

Staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport

Ondertekening

Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV)

Datum:

Eric Bezem

*Directeur-Generaal Straffen en Beschermen, namens de Staatssecretaris
van Justitie en Veiligheid*

Ondertekening

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

Datum:

Koen Becking

Staatssecretaris Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Ondertekening

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)

Datum:

Jurgen Nobel

Staatssecretaris Participatie en Integratie

Ondertekening

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
(BZK)**

Datum:

Eddie van Marum

Staatssecretaris Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ondertekening

Het Openbaar Lichaam Bonaire

Datum:

John Soliano

Gezaghebber

Ondertekening

Het Openbaar Lichaam Sint Eustatius

Datum:

Alida Francis

Gezaghebber

Ondertekening

Het Openbaar Lichaam Saba

Datum:

Jonathan Johnson

Gezaghebber